

muner at have en umaadelig Lyst eller Trang til Centralisation, ganske modsat den Udvikling, som finder Sted ude omkring paa Landet. Det gælder med Hensyn til Virksomheder, og det gælder ogsaa indenfor den kommunale Ordning. Medens Forholdet derude er det, at man decentraliserer Virksomheder, og at man den ene Gang efter den anden ser to Sogne, som har været samlede i en Kommune, skilles for at udgøre to selvstændige Kommuner, synes det, som om man i Byerne har Lyst til at gaa den stik modsatte Vej, men det kan maaske skyldes de særlige Forhold, som eksisterer der.

Jeg vil indrømme, at der i Lovforslaget er peget paa adskillige praktiske Forhold, som sikkert kan nødvendiggøre eller i alt Fald ønskeliggøre, at de Indlemmelser, der her er Tale om, finder Sted. Der er ogsaa en anden Omstændighed, som jeg ikke er utilbøjelig til at tro har været en stærkt medvirkende Aarsag til, at man ønsker dette Forhold ordnet, nemlig at man ikke har en rationel mellemkommunal Beskatning. Og jeg for mit Vedkommende maa sige, at hvis en saadan kunde gennemføres, vilde jeg langt foretrække dette for, at Landets smaa Kommuner kommer ind under de store Kommuner Styre. Jeg tror, det vilde være det bedste af mange Grunde, ikke alene af den Grund, at de smaa Kommuner efter min Mening administrerer forholdsvis langt billigere end de store, men ogsaa fordi det i Almindelighed vil være heldigt, at de faar Ret til at raade i deres egne Sager. Jeg tror, at Kommunerne er i Stand til at gøre dette i des større Udstrækning, jo mindre de er. Men for øvrigt kræves der jo altid efter Lovforslaget en vis Enighed mellem Parterne. Det er ikke saaledes, at en stor Kommune, i Kraft af sit Stemmetal, raat — om jeg saa maa sige — kan sluge en lille Kommune. Ud fra denne Forudsætning kan jeg anbefale Lovforslaget til en velvillig Behandling.

Indenrigsministeren (Rode): Jeg takker for den Modtagelse, Lovforslaget har faaet, som jo nærmest er en Anerkendelse af den Virksomhed, der er udøvet af den alsidigt sammensatte Kommission, som det ærede 10de tingvalgte Medlem (Jørgen Berthelsen) skildrede.

Med Hensyn til de Udtalelser, som fremkom fra det ærede 2det Medlem for 4de Kreds (Vejstrup), skal jeg blot bemærke, at det er ikke saaledes, at dette Lovforslag handler om en Ret for store Kommuner til at opsluge smaa; det sker meget hyppigt, at de smaa ved en stor Kommune

liggende Kommuner ønsker at komme ind under denne, fordi de særlige Forhold gør dem det umuligt at eksistere. Der er smaa Arbejderforstæder udenfor en By, som aldeles ikke kan bestaa paa egen Haand og derfor maa ind under den store Kommune, og her er Forholdet for Tiden det, at det i Virkeligheden er den store Kommune, der med Hænder og Fødder sætter sig imod at faa dem ind. Det andet Tilfælde er det, hvor der ikke er Tale om en Arbejderforstad, men om en Villaforstad udenfor en stor Kommune, og denne ønsker at faa Forstaden indlemmet. For dette Tilfælde er det rigtigt, at en Ændring i den mellemkommunale Beskatning kan have afgørende Betydning; men det er ikke rigtigt for det andet Tilfælde. Hele det Spørgsmaal, det ærede Medlem berørte, kan vistnok udtrykkes ved den gamle Sandhed, at hvad der ikke kan forliges, bør skilles, og hvad der rettelig hører sammen, bør forenes.

Af de enkelte Bemærkninger, som det ærede 8de tingvalgte Medlem (Oluf Jensen) gjorde, skal jeg kun dvæle ved een, nemlig den, som vedrørte § 5. Det stod ikke det ærede Medlem klart, hvorfor der i første Stykke udkræves Amtsraadets Samtykke, men ikke i andet. Jeg skal da kun henvise til Betænkningen, hvoraf det fremgaar, at Købstadforeningens 3 Medlemmer alle har været imod Bestemmelsen om, at Amtsrådets Samtykke skulde kræves. Paragraffen er Resultatet af langvarige Overvejelser, og jeg, som ikke har haft Lejlighed til at se andet, end hvad der foreligger i Betænkningen, og ikke har fulgt Forhandlingerne, maa mene, at man er blevet enig om at kræve Amtsrådets Samtykke til de i første Stykke omhandlede Indlemmelser og at frafalde det med Hensyn til de i andet Stykke nævnte Indlemmelser, fordi det i sidstnævnte Tilfælde drejer sig om umiddelbart til Købstaden grænsende bymæssigt bebyggede Arealer. Man har da fra anden Side ment her at kunne frafalde Kravet om Amtsrådets Samtykke. Dette viser i øvrigt, at det er et ret vanskeligt Spørgsmaal, der omhandles i § 5.

Hermed sluttede Forhandlingen.

Lovforslagets Overgang til anden Behandling
vedtoges uden Afstemning.

Jørgen Berthelsen: Jeg tillader mig at foreslaa, at Lovforslaget henvises til et Udvalg paa 15 Medlemmer.